

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت

دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

استاندارد آموزش شغل

اپراتور ساخت محصولات دارویی استریل

گروه شغلی

صنایع شیمیایی

کد ملی آموزش شغل

۸	۱	۳	۱	۲	۰	۴	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۱
ISCO-۰۸				سطح مهارت	شناسه گروه			شناسه شغل			شناسه شایستگی			نسخه

۷-۴۱/۹۵/۱/۲

تاریخ تدوین استاندارد: ۱۳۸۴/۰۷/۰۱

تعریف مفاهیم سطوح یادگیری	
آشنایی: به مفهوم داشتن اطلاعات مقدماتی/شناسایی: به مفهوم داشتن اطلاعات کامل/ اصول: به مفهوم مبانی مطالب نظری/ توانایی: به مفهوم قدرت انجام کار	
مشخصات عمومی شغل (براساس فرم صفر)	
اپراتور ساخت محصولات دارویی استریل کسی است که بتواند از عهده تشخیص جایگاه صنعت داروسازی، تحویل و تحول مواد اولیه دارد فن کنترل توزین، راه اندازی تنظیم تانک های داروسازی بکارگیری و کنترل ساخت انواع داروهای استریل با رعایت نکات بهداشت کار برآید.	
ویژگی های کارآموز (براساس فرم ۱۱)	
میزان تحصیلات: دیپلم	
توانایی جسمی: متناسب با مشاغل صنایع شیمیایی -- دارویی با تشخیص کارشناس ذریبط	
مهارت های پیش نیاز این استاندارد: ندارد	
مدت دوره کارآموزی (براساس فرم ۶ و ۱۳)	
کل مدت زمان دوره کارآموزی :	۱۶۰ ساعت
۱- زمان آموزش نظری :	۶۴ ساعت
۲- زمان آموزش عملی :	۸۰ ساعت
۳- زمان کارورزی :	۱۲ ساعت
۴- زمان پروژه :	۴ ساعت
روش ارزیابی مهارت کارآموز (براساس فرم ۷)	
۱- امتیاز کتبی:	
۲- ارزشیابی مشاهده ای :	
۳- ارزشیابی عملی:	
مشخصات مربی (براساس فرم ۱۲)	

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

نام شغل: اپراتور ساخت محصولات دارویی استریل

فهرست توانایی های شغل

ردیف	کد شغل	عنوان توانایی
۱		توانایی تشخیص عوامل موثر محیط کار
۲		توانایی تشخیص جایگاه صنعت داروسازی
۳		توانایی تشخیص فرآیندهای ساخت محصولات دارویی
۴		نظارت بر توزین و تعیین حجم مواد دریافتی بر اساس فرمولاسیون
۵		توانایی تفکیک و آماده کردن مواد اولیه بچ ها
۶		توانایی راه اندازی، کنترل، تنظیم و بارگیری دستگاههای ساخت محصولات استریل
۷		توانایی ساخت محصولات استریل در دستگاههای مختلف
۸		توانایی نمونه برداری ضمن تولید و ارسال آن به آزمایشگاه کنترل کیفیت
۹		توانایی فیلتر کردن محلول استریل شده
۱۰		توانایی انتقال محلول تکمیل شده استریل به دستگاه پرکنی
۱۱		توانایی اتوکلاو کردن محصول دارویی استریل
۱۲		توانایی چک و کنترل محصول دارویی استریل
۱۳		توانایی چاپ دسته بندی محصولات دارویی
۱۴		توانایی برقراری ارتباط با فرآیند تولید محصولات دارویی
۱۵		توانایی اجرای مقررات و آئین نامه های شغلی
۱۶		توانایی اجرای استانداردهای تضمین کیفیت
۱۷		توانایی کنترل و همکاری در تمیز کاری و ضدعفونی کردن سیستم تولید محصولات دارویی استریل
۱۸		توانایی همکاری در سرویس و نگهداری دستگاههای ساخت و تولید محصولات دارویی استریل
۱۹		توانایی پیشگیری از حوادث و رعایت نکات ایمنی بهداشت کار
۲۰		توانایی تهیه گزارش و تکمیل مستندات

سازمان آموزش عالی و حرفه‌ای کشور

نام شغل: اپراتور ساخت محصولات دارویی استریل

اهداف و ریزبرنامه درسی

شماره	شرح	زمان آموزش		
		نظری	عملی	جمع
۱	توانایی تشخیص عوامل موثر محیط کار ۱-۱ آشنایی با عوامل موثر فیزیکی محیط کار ۱-۲ آشنایی با عوامل موثر فیزیولوژیکی ۱-۳ آشنایی با عوامل موثر شیمیایی محیط کار ۱-۴ آشنایی با عوامل موثر بیولوژیکی محیط کار ۱-۵ آشنایی با آرگونومی ۱-۶ شناسایی اصول تشخیص عوامل موثر محیط کار	۱	۱	۲
۲	توانایی تشخیص جایگاه صنعت داروسازی ۲-۱ آشنایی با صنعت و انواع آن ۲-۲ آشنایی با صنعت داروسازی، انواع و تاریخچه آن در ایران و جهان ۲-۲-۱ - داروسازی گیاهی و سنتی ۲-۲-۲ - داروسازی شیمیایی ۲-۳ آشنایی با وضعیت فعلی داروسازی ایران و مقایسه کارخانجات داروسازی ۲-۴ آشنایی با جایگاه داروسازی با سایر صنایع ۲-۵ آشنایی با عوامل موثر در صنعت داروسازی ۲-۵-۱ - کیفیت ۲-۵-۲ - قیمت ۲-۵-۳ - رضایت مشتری ۲-۶ آشنایی با قوانین و الزامات خاص صنایع داروسازی	۸	۶	۱۸

سازمان آموزش‌های و حرفه‌ای کشور

نام شغل: اپراتور ساخت محصولات دارویی استریل

اهداف و ریز برنامه درسی

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
			G.M.P -	۲-۶-۱
			- کلاس های داروسازی و الزامات آنها	۲-۶-۱-۱
			- آلودگی و راههای جلوگیری از آنها	۲-۶-۱-۲
			- الزامات پوششی در محیط کار	۲-۶-۱-۳
			- بهداشت فردی	۲-۶-۱-۴
			- شستشوی ظروف	۲-۶-۱-۵
			- الزامات ثبت اقدامات و عملکردها	۲-۶-۱-۶
			- سیستم ملی نظارت بر دارو و بازرسی صنعت داروسازی	۲-۶-۲
			شناسایی اصول تشخیص صنایع داروسازی	۲-۷
۲۵	۱۱	۱۴	توانایی تشخیص فرآیند ساخت محصولات دارویی استریل	۳
			آشنایی با مواد اولیه دارویی، انواع و کاربرد آنها	۳-۱
			- مواد اولیه دارویی جامد	۳-۱-۱
			- مواد اولیه دارویی نیمه جامد	۳-۱-۲
			- مواد اولیه دارویی مایع	۳-۱-۳
			آشنایی با مراحل ساخت و تولید محصولات دارویی استریل	۳-۲
			آشنایی با تجهیزات و دستگاههای ساخت و بسته بندی محصولات استریل	۳-۲-۱
			آشنایی با سیستم های کنترل ساخت و بسته بندی محصولات دارویی استریل	۳-۲-۲

سازمان آموزش عالی و حرفه‌ای کشور

نام شغل: اپراتور ساخت محصولات دارویی استریل

اهداف و ریز برنامه درسی

شماره	شرح	زمان آموزش		
		نظری	عملی	جمع
۴	توانایی نظارت بر توزین و تعیین حجم مواد دریافتی بر اساس فرمولاسیون ۴-۱ شناسایی فرمولاسیون مواد اولیه دارویی محصولات استریل و استاندارد آنها ۴-۲ شناسایی مقادیر مواد اولیه دریافتی و استاندارد آنها ۴-۳ شناسایی وسایل توزین و تعیین حجم مواد اولیه دارویی، استاندارد و کاربرد آنها ۴-۴ شناسایی مسئولیت واحد توزین و عوامل موثر بر صحت عملکرد آن ۴-۵ شناسایی اصول نظارت بر توزین و تعیین حجم مواد دریافتی بر اساس فرمولاسیون ۴-۶ آشنایی با روش های حمل و نقل و وسایل مورد نیاز به پای دستگاههای تولید ۴-۷ شناسایی اصول نظارت بر توزین و تعیین حجم، حمل و نقل مواد اولیه محصولات دارویی استریل	۲	۳	۵
۵	توانایی تفکیک و آماده کردن مواد اولیه بیج ها ۵-۱ آشنایی با فرمولاسیون و مقادیر اولیه هر بیج محصولات استریل ۵-۲ شناسایی مقادیر کمی و مشخصات کیفی مواد اولیه هر بیج ۵-۳ شناسایی اصول کنترل مشخصات مندرج در بر چسبها یا مندرجات حواله ها	۲	۳	۵

سازمان آموزش‌های و حرفه‌ای کشور

نام شغل: اپراتور ساخت محصولات دارویی استریل

اهداف و ریز برنامه درسی

شماره	شرح	زمان آموزش		
		نظری	عملی	جمع
۴-۵	آشنایی با وسایل تفکیک و توزین و تعیین حجم هریچ محصول			
۵-۵	شناسایی اصول تفکیک و آماده کردن مواد اولیه هریچ محصولات استریل			
۶	توانایی راه اندازی، کنترل، تنظیم و بارگیری دستگاههای ساخت محصولات استریل ۶-۱ آشنایی با تابلوی فرمان و ملحقات آن ۶-۲ آشنایی با وسایل و تجهیزات ساخت محصولات استریل و کاربرد آنها (وسل، مخلوط کن و تانکهای ذخیره) ۶-۳ شناسایی اصول راه اندازی، تنظیم و بارگیری دستگاههای ساخت محصولات استریل ۶-۴ شناسایی اصول رعایت نکات ایمنی و بهداشت فردی و عمومی در فرآیند تولید	۲	۴	۶
۷	توانایی ساخت محصولات استریل در دستگاههای مختلف ۷-۱ آشنایی با بیج شیت و حواله های ساخت ۷-۲ آشنایی با ظروف شیشه ای و استیل مورد نیاز ساخت استریل ۷-۳ آشنایی با ویژگیهای آب مصرفی ساخت محصولات استریل	۱۰	۲۰	۳۰

شماره	شرح	زمان آموزش		
		نظری	عملی	جمع
۴-۷	شناسایی اصول شستشو و استریل کردن تجهیزات، مخازن محلول و مخلوط کن ها قبل از شروع به کار			
۵-۷	شناسایی اصول پیروژن زدایی			
۶-۷	شناسایی اصول کنترل سیستم های ابزار دقیق دستگاهها در فرآیند ساخت			
۷-۷	شناسایی اصول تشخیص تکمیل فرآیند بر اساس داده های اولیه			
۸	توانایی نمونه برداری ضمن تولید و ارسال آن به آزمایشگاه کنترل کیفیت	۱	۱	۲
۸-۱	آشنایی با مفهوم نمونه برداری و نمونه گیری و روشهای آن			
۸-۲	آشنایی با مقادیر نمونه برداری و نمونه گیری و ظروف آنها			
۸-۳	شناسایی اصول نمونه برداری و نمونه گیری			
۸-۴	شناسایی اصول اصلاح فرآیند بر اساس دستور کنترل کیفیت			
۹	توانایی فیلتر کردن محلول استریل تکمیل شده	۲	۳	۷
۹-۱	آشنایی با دستگاه فیلتراسیون، انواع و کاربرد آن در صنایع داروسازی			
۹-۲	شناسایی اصول راه اندازی، شستشو و استریل کردن دستگاه فیلتراسیون			
۹-۳	شناسایی اصول انتقال محلول به دستگاه فیلتراسیون			
۹-۴	شناسایی اصول فیلتر کردن محلول استریل در دستگاه استریل			

سازمان آموزش‌های فنی و حرفه‌ای کشور

نام شغل: اپراتور ساخت محصولات دارویی استریل

اهداف و ریزبرنامه درسی

شماره	شرح	زمان آموزش		
		نظری	عملی	جمع
۱۰	توانایی انتقال محلول تکمیل شده استریل به دستگاه پرکنی ۱۰-۱ آشنایی با بیج شیت مادر و حواله های پرکنی ۱۰-۲ آشنایی با اتاقهای اسپتیک و روش کنترل تمیزی و تشخیص کلاسهای دارویی ۱۰-۳ آشنایی با ظروف بسته بندی محصولات استریل، انواع و کاربرد آنها ۱۰-۴ آشنایی با وسایل و دستگاههای پرکنی محصولات استریل ۱۰-۵ آشنایی با گازهای بی اثر و کاربرد آنها در پرکردن محصولات استریل ۱۰-۶ شناسایی اصول تأمین و استریل کردن ظروف پرکنی محصولات استریل ۱۰-۷ شناسایی اصول استریل نمودن اتاقهای دستگاههای پرکنی ۱۰-۸ شناسایی اصول پرکردن محصولات استریل در ظروف مربوطه ۱۰-۹ شناسایی اصول کنترل الزامات پرکنی محصولات استریل ضمن فرآیند	۲	۳	۵
۱۱	توانایی اتوکلاو کردن محلول دارویی استریل ۱۱-۱ آشنایی با مفهوم ضدعفونی کردن، پاستوریزاسیون و استریلیزاسیون تشابه و تمایز آنها ۱۱-۲ آشنایی با روشهای استریل کردن مواد (گرماء، سرما، اشعه، یون) ۱۱-۳ آشنایی با روشهای استریل کردن محلولهای دارویی و کاربرد آنها ۱۱-۴ آشنایی با اتوکلاو، انواع و کاربرد آنها در استریل کردن محصولات دارویی ۱۱-۵ آشنایی با ملحقات کنترل کننده اتوکلاو و کاربرد آنها	۳	۴	۹

شماره	شرح	زمان آموزش		
		نظری	عملی	جمع
۱۱-۶	شناسایی اصول قرار دادن محصولات دارویی در اتوکلاو			
۱۱-۷	شناسایی اصول راه اندازی و تنظیم درجه حرارت و مدت زمان اتوکلاو محصولات دارویی			
۱۱-۸	شناسایی اصول استریل کردن محلولهای دارویی در اتوکلاو			
۱۱-۹	شناسایی اصول بررسی و تحلیل نمودارهای ثبت شده روی چارت			
۱۱-۱۰	شناسایی اصول تخلیه دستگاه اتوکلاو و آون و ثبت اطلاعات در پروسش شیت و چک لیست مربوطه			
۱۲	توانایی چک و کنترل محصولات دارویی استریل	۲	۳	۵
۱۲-۱	آشنایی با مفهوم چک محصولات دارویی ضمن تولید و انواع آن (چک چشمی و اتوماتیک)			
۱۲-۲	آشنایی با ویژگی های استاندارد محصولات استریل از نظر نداشتن ذرات			
۱۲-۳	شناسایی اصول کنترل چشمی محصولات استریل			
۱۲-۴	آشنایی با دستگاههای اتوماتیک کنترل ذرات			
۱۲-۵	آشنایی با محصول نامنطبق و عوامل ایجاد کننده آن			
۱۲-۶	شناسایی اصول کنترل محصول استریل با دستگاه اتوماتیک			
۱۲-۷	شناسایی اصول جمع آوری محصول نامنطبق و انتقال آن به بخش ضایعات			

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

نام شغل: اپراتور ساخت محصولات دارویی استریل

اهداف و ریز برنامه درسی

شماره	شرح	زمان آموزش		
		نظری	عملی	جمع
۱۳	توانایی چاپ و بسته بندی محصولات دارویی	۱	۵	۶
۱۳-۱	آشنایی با الزامات چاپ محصولات دارویی استریل (درج: LabNo, Qty, article, CodeNO)			
۱۳-۲	آشنایی با دستگاه چاپ، انواع و کاربرد آنها			
۱۳-۳	شناسایی اصول انتقال ظروف پر شده به دستگاه چاپ			
۱۳-۴	شناسایی اصول نصب مندرجات مورد چاپ بروی دستگاه			
۱۳-۵	شناسایی اصول چاپ مندرجات محصولات استریل مربوطه			
۱۳-۶	شناسایی اصول کنترل ظروف چاپ شده			
۱۴	توانایی برقراری ارتباط با فرآیند تولید محصولات دارویی استریل	۳	۱/۵	۴/۵
۱۴-۱	آشنایی با مفهوم ارتباط، عوامل و عناصر آن			
۱۴-۲	آشنایی با مقررات ارتباطات در سیستم تولید دارو			
۱۴-۳	آشنایی با شبکه و سدهای ارتباطی			
۱۴-۴	آشنایی با وسایل ارتباطی و کاربرد آنها			
۱۴-۵	شناسایی اصول برقراری ارتباط			
۱۵	توانایی اجرای مقررات و آئین نامه های شغلی	۲	۱/۵	۳/۵
۱۲-۱	آشنایی با قانون کار و مقررات و آئین نامه های داخلی سیستم			
۱۲-۲	شناسایی اصول اجرای مقررات و آئین نامه های شغلی			

شماره	شرح	زمان آموزش		
		نظری	عملی	جمع
۱۶	توانایی اجرای استانداردهای تضمین کیفیت	۲	۱۱۵	۴ ۳۱۵
۱۳-۱	آشنایی با مفهوم کیفیت و تضمین کیفیت و استانداردهای آنها			
۱۳-۲	آشنایی با مراجع ذیصلاح کنترل کیفیت محصول			
۱۳-۳	شناسایی اصول اجرای استانداردهای تضمین کیفیت			
۱۷	توانایی کنترل و همکاری در تمیزکاری و ضدعفونی کردن سیستم تولید محصولات دارویی استریل	۳	۶	۶
۱۷-۱	آشنایی با استانداردهای بهداشتی ساخت و تولید محصولات دارویی			
۱۷-۲	شناسایی مسئولیتهای کارگر صنایع دارویی			
۱۷-۳	شناسایی اثرات رعایت و عدم رعایت نکات ایمنی و بهداشت در صنایع داروسازی			
۱۷-۴	آشنایی با مواد و وسایل تمیزکاری و ضدعفونی کردن سیستم داروسازی			
۱۷-۵	آشنایی با توالی تمیزکاری و ضدعفونی کردن سیستمهای داروسازی			
۱۷-۶	شناسایی اصول کنترل و همکاری در تمیزکاری و ضدعفونی کردن سیستم تولید محصولات دارویی استریل			

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

نام شغل: اپراتور ساخت محصولات دارویی استریل

اهداف و ریز برنامه درسی

شماره	شرح	زمان آموزش		
		نظری	عملی	جمع
۱۸	توانایی همکاری در سرویس و نگهداری دستگاههای ساخت و تولید محصولات دارویی استریل ۱۸-۱ آشنایی با واحد تعمیرات و مسئولیتهای آن ۱۸-۲ آشنایی با استانداردهای سرویس و نگهداری دستگاه و تجهیزات ضایع داروسازی ۱۸-۳ شناسایی اصول همکاری در سرویس و نگهداری دستگاههای ساخت محصولات دارویی استریل	۲	۳	۶ ۸
۱۹	توانایی پیشگیری از حوادث و رعایت نکات ایمنی بهداشت کار ۱۹-۱ آشنایی با حوادث شغل و علل بروز آنها ۱۹-۲ آشنایی با وسایل ایمنی و بهداشت کار فردی و عمومی و کاربرد آنها ۱۹-۳ آشنایی با اصول پیشگیری از حوادث و رعایت نکات ایمنی بهداشت کار ۱۹-۴ آشنایی با عوارض جانبی، علل و اصول انجام کمک های اولیه ۱۹-۵ آشنایی با آتش سوزی و علل و اصول آتش نشانی	۸	۵	۱۰
۲۰	توانایی تهیه گزارش کار و تکمیل مستندات ۲۰-۱ آشنایی با اسناد و مدارک تهیه گزارش کار و تکمیل مستندات ۲۰-۲ آشنایی با فرم گزارش کار و مستندات ۲۰-۳ شناسایی اصول تهیه گزارش و تکمیل فرم ها و مستندات	۲	۱۱۵	۱۱۵ ۱۲۵

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

نام شغل: اپراتور ساخت محصولات دارویی استریل

فهرست استانداردها، تجهیزات، ابزار، مواد و وسایل رسانه ای

ردیف	مشخصات فنی	تعداد	شماره
۱	وسایل توزین	۱	
۲	وسایل تعیین حجم از هر کدام	۱	
۳	وسایل حمل و نقل مواد تا پای کار	۱	
۴	مواد اولیه دارویی	بمقدار کافی	
۵	استانداردهای کیفیت ساخت محصولات دارویی استریل	یک سری	
۶	فرمولاسیون	یک سری	
۷	استانداردهای تضمین کیفیت	یک سری	
۸	تانک ساخت محلول های استریل	۱	
۹	اتوکلاو	۱	
۱۰	دستگاه بسته بندی محصولات استریل	۱	
۱۱	دستگاه چاپ مشخصات محلولهای استریل	۱	
۱۲	ظروف بسته بندی محلولهای استریل از هر کدام	بمقدار کافی	
۱۳	فرم چاپ مشخصات محلولهای استریل	بمقدار کافی	
۱۴	وسایل نمونه برداری از هر کدام	۱	
۱۵	وسایل ایمنی و بهداشت کار فردی	۲۰ دست	
۱۶	وسایل آتش نشانی از هر کدام	۱	
۱۷	وسایل کمک های اولیه (جعبه کمک های اولیه)	۱	
۱۸	استانداردهای آموزشی	یک سری	
۱۹	برنامه درسی	یک سری	
۲۰	متون آموزشی	۲۰ سری	
۲۱	وسایل کمک آموزشی (ویدئو، تلویزیون، ضبط، اورهد، پروژکتور، اسلاید، فیلم، استریپ، نوار صوتی آموزشی، فیلم ویدئویی آموزشی)	از هر کدام یک سری	

تجهیزات، ابزار و مواد برای ۲۰ نفر تعیین شده است.

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

نام شغل: اپراتور ساخت محصولات دارویی استریل
فهرست استاندارد تجهیزات، ابزار، مواد و وسایل رسانه ای

ردیف	مشخصات فنی	تعداد	شماره
۲۲	وایت بورد و ماژیک	۱	
۲۳	تابلوی فرمان	۱	
۲۴	پمپ سیرکولاسیون	۱	

تجهیزات، ابزار و مواد برای ۲۰ نفر تعیین شده است.

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

نام شغل: اپراتور ساخت محصولات دارویی استریل

شماره استاندارد: ۷-۴۱/۹۵/۱/۱

ویژگیهای کارآموز ورودی:

میزان حداقل تحصیلات: دیپلم

شرح ویژگیهای جسمی کارآموز / شاغل:

۱- مواردی که ابتلا فرد به آنها باعث ممنوعیت شرکت وی در دوره کارآموزی و اشتغال می شوند:

توضیحات	نوع ممنوعیت		بیماریها	عنوان	ردیف
	نسبی	دایم			
			نارسایی قلب	قلب و عروق	۱
			افزایش فشار خون		
			واریس		
			سایر بیماریها		
			دیسک کمر	اسکلتی، عضلانی	۲
			فتق		
			آرتروز مفاصل		
			ضعف عقلانی		
			سایر بیماریها		
			آسم	تنفسی	۳
			برونشیت		
			سایر بیماریها		
			نارسایی کلیه	ادراری و تناسلی	۴
			سایر موارد		
			اگزما	پوست	۵
			کهیر		
			سایر بیماریهای پوست		
			زخم معده و اثنی عشر	گوارش و کبد	۶
			سایر بیماریها		

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

نام شغل: اپراتور ساخت محصولات دارویی استریل

ردیف	عنوان	بیماریها	نوع ممنوعیت		توضیحات
			نسبی	دایم	
۷	خون	کم خونی			
		سایر بیماریها			
۸	اعصاب	تشنج و صرع			
		عقب ماندگی ذهنی			
		سایر بیماریها			
۹	غدد داخلی	دیابت			
		اختلالات تیروئید			
		سایر بیماریها			
۱۰	روان	جنون			
		اسکیزوفرنی			
		سایر بیماریها			
۱۱	عفونی	ایدز			
		هپاتیت B, C			
		سل			
		سایر عفونتهای فعال			
۱۲	اعتیاد	اعتیاد به مواد مخدر			

۲- حداقل توانایی جسمی برای شرکت در دوره کارآموزی و اشتغال:

☐ دید رنگی	☐ نابینا	☐ بینایی یک چشم	☐ بینایی: بینایی هر دو چشم
☐ نا شنوا	☐ فاقد قدرت تکلم	☐ شنوایی یک گوش	☐ شنوایی: شنوایی دو گوش
☐ فاقد دو دست	☐ فاقد دو پا	☐ دارای لکنت زبان	☐ گویش: قدرت تکلم کامل
		☐ یک دست سالم	☐ اندام فوقانی: دو دست سالم
		☐ یک پا سالم	☐ اندام تحتانی: دو پا سالم
		☐ کم توان ذهنی	☐ شرایط هوشی: نرمال

